

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Georgeta-Nadia CRETULEAC,
Director executiv

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava
Bulevardul George Enescu 16,
Suceava – 720231
e-mail: office@dpcsv.ro

RECOMANDAREA

Nr. 126 din 14. SEP. 2021

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, ca urmare a aspectelor semnalate în articolele de presă intitulate: „Sinuciderea cumplită a unui copil de ani aflat în grija unui asistent maternal. Anchetă penală”, publicat la data de 16 aprilie 2021 de ziarul Adevărul, respectiv: „La doar ani, un copil aflat în plasament s-a spânzurat”, publicat în data de 17 aprilie 2021 de ziarul Monitorul de Suceava, din care rezulta că minorul care și-a pus capăt zilelor se afla sub măsura de protecție specială a plasamentului la un asistent maternal din localitatea Bogdănești, județul Suceava.

Pentru verificarea unor posibile încălcări ale normelor constituționale referitoare la protecția copiilor și a tinerilor și dreptului la viață și la integritate fizică și psihică, prevăzute de art. 49 și art. 22 din Legea fundamentală, Biroul teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului a înaintat, inițial, adrese către Primăria comunei Bogdănești, județul Suceava și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava, ulterior fiind solicitate lămuriri Inspectoratului de Poliție Județean Suceava, respectiv Parchetului de pe lângă Judecătoria Fălticeni.

Din analiza răspunsurilor comunicate de către aceste instituții, raportat la normele legale în vigoare, incidente în acest caz, au rezultat următoarele **concluzii**:

1. Până la această dată nu au fost stabilite motivele care l-au determinat pe copilul să se sinucidă, în timp ce se afla sub măsura specială de protecție a plasamentului la asistentul maternal profesionist. organele în drept continuând cercetările în cauză.

2. Au fost identificate o serie de deficiențe la nivelul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava, cu privire la modul în care s-a acționat de la momentul instituirii măsurii speciale a plasamentului, până la data decesului copilului

a) - **Nu s-au respectat dispozițiile art. 64 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **care instituie, la stabilirea măsurii plasamentului, regula plasării copilului, în primul rând, la familia extinsă.**

Atât la dispunerea măsurii speciale de protecție a plasamentului, cât și ulterior în Rapoartele succesive de evaluare a nevoilor minorului _____, întocmite de managerul de caz, s-a consemnat faptul că „*nu au fost identificate rude până la gradul IV care să se ocupe de creșterea și îngrijirea minorului*”. Or, din anchetele sociale întocmite de Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei municipiului Suceava rezultă că, în afara bunicii _____, la care locuia și era îngrijit acest copil anterior dispunerii măsurii plasamentului, mai existau și alte rude până la gradul IV, la care putea fi plasat: fratele acestuia, respectiv tânărul _____, în vârstă de _____ de ani, din municipiul Suceava; mătușa _____ (fica bunicii _____) în vârstă de _____ de ani, având doi copii în vârstă de _____ și _____ de ani – locuiește în județul Cluj; unchiul patern al minorului – _____ din municipiul Suceava.

b)- **Nu s-au respectat dispozițiile referitoare la monitorizarea aplicării măsurilor speciale de protecție** prevăzute la Secțiunea V din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare precum și cele prevăzute de art.10 lit. a) pct. 7 din Anexa 1 (REGULAMENTUL-CADRU de organizare și funcționare al Direcției generale de asistență socială și protecția copilului) din H.G. nr. 797/2017.

Astfel, potrivit art. 73 din Legea nr. 272/2004, Direcția generală de asistență socială și protecția copilului are obligația de a urmări modul în care sunt puse în aplicare măsurile de protecție specială, dezvoltarea și îngrijirea copilului pe perioada aplicării măsurii, în îndeplinirea acesteia întocmind, **trimestrial** sau ori de câte ori apare o situație care impune acest lucru, rapoarte privitoare la evoluția dezvoltării fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale a copilului și a modului în care acesta este îngrijit.

Normele referitoare la atribuțiile principale ale Direcției generale în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, prevăd la pct. 7 al art. 10 lit. a) din Anexa 1 la H.G. 797/2017, stabilesc **obligația reevaluării, cel puțin o dată la 3 luni și ori de câte ori este cazul, împrejurările care au stat la baza stabilirii măsurilor de protecție specială și propune, după caz, menținerea, modificarea sau încetarea acestora.**

Or, **în acest caz nu a fost respectat termenul de întocmire a Rapoartelor de evaluare a nevoilor minorului _____**, înregistrate sub nr. 9609/27.08.2019, nr. 8443/29.06.2020, nr. 11958/28.09.2020, nr. 13450/6.11.2020 și nr. 6624/30.03.2021.

c)- **Au fost nesocotite dispozițiile art. 6 lit. b) din Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând

cont de vârsta și de gradul său de maturitate, ceea ce a adus atingere principiului interesului superior al copilului, prevăzut de art. 2 pct. 6 lit. c).

- Nu s-au respectat dispozițiile prevăzute de Ordinul 26/2019 privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip familial destinate copiilor din sistemul de protecție specială – Modulul III – Evaluare și planificare – Standard 1 – Evaluarea copilului – Subpartea 3 – S1.3 („Fișele de evaluare și rapoartele privitoare la evoluția copilului și la împrejurările care au stat la baza stabilirii măsurii de protecție specială conțin o rubrică în care se consemnează, sub semnătură, opinia copilului, în funcție de vârsta și gradul de maturitate al acestuia, și a persoanelor implicate în evaluare și reevaluare”).

- Managerul de caz nu a respectat prevederile pct. 8.4.2 din *Procedura operațională privind opinia copilului* – PO -14.06, existentă la nivelul DGASPC Suceava (nu a implicat copilul în activitatea de reevaluare periodică a situației acestuia, aflat în plasament la asistentul maternal profesionist).

Astfel, s-a constatat că niciunul dintre Rapoartele de evaluare întocmite de managerul de caz (nr. 9609/27.08.2019, nr. 8443/29.06.2020, nr. 11958/28.09.2020, nr. 13450/6.11.2020 și nr. 6624/30.03.2021) nu conține opinia copilului, acesta nefiind consultat cu privire la menținerea, modificarea sau încetarea măsurii speciale de protecție, în rubricile aferente lipsind punctul de vedere al copilului și semnătura acestuia.

d) – Nu a fost analizată cu celeritate sesizarea vizând posibila situație de abuz/neglijare la care ar fi fost supus copilul semnalată pe pagina de socializare Facebook a DGASPC Suceava, înregistrată cu nr. 116020/13.10.2020.

Astfel, potrivit Raportului de analiză-incident cu nr. 13334, verificările privind sesizarea au fost efectuate cu întârziere, la data de 03.11.2020, concluzia fiind că nu se confirmă existența unei situații de risc pentru copil în familia asistentului maternal profesionist.

- Nu este prevăzut în cadrul *Procedurii operaționale privind identificarea, semnalarea și soluționarea cazurilor de abuz și neglijență*, existentă la DGASPC Suceava (Cod: PO-14.11) termenul de intervenție/verificare de către specialiști a unei situații de acest fel, de la momentul semnalării acesteia.

Astfel, potrivit pct. 8.4.1 din această Procedură, privind modul de lucru, se menționează doar obligativitatea semnalării imediate, fără a fi precizat concret în cât timp se impune intervenția/verificarea de către specialiști a situației semnalate: „Orice situație de abuz, neglijare, exploatare identificate de orice angajat este consemnată în Fișa de semnalizare a abuzului și Registrul de semnalizare de la nivelul serviciului și raportată imediat șefului de serviciu. **Situația va fi analizată** de o echipă de specialiști, constituită la nivelul serviciului, rezultatele fiind consemnate în Raportul de incidente...”

Având în vedere aceste argumente, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal privind apărarea și protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. Directorul executiv al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava, va dispune în cadrul activității specifice privind instituirea măsurilor speciale de protecție și de monitorizare pe durata menținerii acestora, în special de către managerii de caz, măsuri care să conducă la:

- **Identificarea membrilor familiei extinse (rude până la gradul IV) și obținerea opiniei acestora, pentru a verifica disponibilitatea de a lua în plasament copii pentru care se impune instituirea aceste măsuri speciale de protecție, în concordanță cu dispozițiile art. 64 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care instituie, la stabilirea măsurii plasamentului, regula plasării copilului, în primul rând, la familia extinsă;**
- **Cunoașterea dispozițiilor privind monitorizarea aplicării măsurilor speciale de protecție prevăzute la Secțiunea V din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele prevăzute de art.10 lit. a) pct. 7 din Anexa 1 (REGULAMENTUL-CADRU de organizare și funcționare al Direcției generale de asistență socială și protecția copilului) din H.G. nr. 797/2017, în sensul respectării termenului prevăzut pentru reevaluare, cel puțin o dată la 3 luni și ori de câte ori este cazul, a împrejurărilor care au stat la baza stabilirii măsurilor de protecție specială;**
- **respectarea principiului interesului superior al copilului, prin asigurarea ascultării opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate, în conformitate cu dispozițiile art. 6 lit. h) raportat la art. 2 pct. 6 lit. c) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;**
- **Cunoașterea și respectarea Standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip familial destinate copiilor din sistemul de protecție specială, prevăzute de Ordinul 26/2019, în special cele stabilite de Modulul III – Evaluare și planificare – Standard 1 – Evaluarea copilului – Subpartea 3 – S1.3 („Fișele de evaluare și rapoartele privitoare la evoluția copilului și la împrejurările care au stat la baza stabilirii măsurii de protecție specială conțin o rubrică în care se consemnează, sub semnătură, opinia copilului, în funcție de vârsta și gradul de maturitate al acestuia, și a persoanelor implicate în evaluare și reevaluare”).**

2. Directorul executiv al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava, va dispune măsuri pentru revizuirea Procedurii operaționale privind identificarea, semnalarea și soluționarea cazurilor de abuz și neglijență, elaborată la nivelul acestei instituții (Cod: PO-14.11), astfel încât la pct. 8.4.1, privind modul de lucru, să fie stabilit concret un interval de timp maxim în care trebuie să se intervină/să fie verificată de către specialiști situația de abuz/neglijență semnalată, în scopul instituirii măsurilor necesare extragerii imediate a copilului aflat într-o situație de risc.

Directorul executiv al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul teritorial Suceava, în termen legal, cu privire la însușirea Recomandării, comunicând în scris măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

București, 13 septembrie 2021

